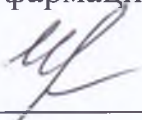

Програма вступного випробування зі спеціальності 221 - Стоматологія для здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти ступеня доктора філософії. – Одеса: МГУ, 2023. – 19 с.

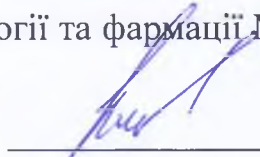
Розробники:

Чумакова Ю.Г., доктор медичних наук, професор, професор кафедри загальної стоматології Факультету стоматології та фармації Міжнародного гуманітарного університету

(підпис)

/ Юлія ЧУМАКОВА /
(прізвище та ініціали)

Чулак Л.Д., доктор медичних наук, професор, завідувач кафедри загальної стоматології Факультету стоматології та фармації Міжнародного гуманітарного університету

(підпис)

/ Леонід ЧУЛАК /
(прізвище та ініціали)

Заградська О.Л., кандидат медичних наук, доцент, декан Факультету стоматології та фармації Міжнародного гуманітарного університету

(підпис)

/ Олена ЗАГРАДСЬКА /
(прізвище та ініціали)

Обговорено на засіданні кафедри загальної стоматології Міжнародного гуманітарного університету.

Протокол № 6 від 12 січня 2023 р.

Завідувач кафедри
д.мед.н., професор

/ Леонід ЧУЛАК /
(підпис) (прізвище та ініціали)

ЗМІСТ

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	4
2. РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ ДО СКЛАДАННЯ ВСТУПНОГО ІСПИТУ ДО АСПРАНТУРИ	5
3. РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	16

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

Програма вступного іспиту для вступу до аспірантури зі спеціальності **221-Стоматологія** складена відповідно до вимог підготовки науково-педагогічних кадрів вищої школи. Вона орієнтована на визначення рівня обізнаності вступників до аспірантури щодо основних положень стоматології, особливостей наукового підходу в стоматології, принципів доказової медицини, що відіграє важливу роль у становленні майбутнього наукового працівника в галузі стоматології та медицини в цілому.

Програма вимагає від вступників знань зі стоматології, основу яких становить курс терапевтичної, хірургічної, ортопедичної стоматології, стоматології дитячого віку, ортодонтії тощо.

Головна мета іспиту – це перевірка знань зі стоматології та навичок їх використання в науковому дослідженні. На іспиті зі стоматології вступники повинні **розкрити** основний зміст питань білета та додаткових питань і **виявити** при цьому:

- Знання змісту дисципліни (за спеціалізацією) відповідно до майбутньої професійної діяльності
- Знання ключових концепцій за напрямом наукового дослідження
- Знання пріоритетних напрямків розвитку науки та медицини
- Вміння аналізувати основні теорії та концепції за напрямом дослідження
- Вміти інтерпретувати результати досліджень за обраним науковим напрямом

Знання оцінюються за такими критеріями:

Іспит проводиться відповідно до рішення екзаменаційної комісії по білетах або у вигляді співбесіди. Для підготовки відповіді вступник використовує екзаменаційні аркуші, які зберігаються після відповіді протягом року.

Під час відповіді вступника заповнюється протокол іспиту, до якого заносяться питання екзаменаційного білета, а також питання, які були задані під час іспиту.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Перерахунок оцінок зі 100-бальної системи на 4-бальну та на ECTS здійснюється за наступною схемою:

Оцінка за шкалою ECTS	Загальний бал з державного іспиту	Оцінка за 4-бальною системою
A	90-100	5 (відмінно)
B	80-89	4 (добре)
C	70-79	4 (добре)
D	60-69	3 (задовільно)
E	50-59	3 (задовільно)
FX, F	0-49	2 (незадовільно)

РОЗДІЛИ ПРОГРАМИ

1. Терапевтична стоматологія та дитяча терапевтична стоматологія

Методи обстеження стоматологічного хворого з одонтопатологією. Карієс та некаріозні ураження зубів. Карієс, некаріозні ураження, ускладнення карієсу тимчасових і постійних зубів у дітей: клініка, діагностика, лікування. Захворювання ендодонта (пульпіт та періодонтит): етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування, профілактика. Хвороби пародонта: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, діагностика, лікування та профілактика. Хвороби слизової оболонки порожнини рота. Захворювання тканин пародонта і слизової оболонки порожнини рота у дітей. Комплексна діагностика та визначення індивідуальних підходів до профілактики і лікування основних стоматологічних захворювань у дітей. Диференціальна діагностика, сучасні методи лікування та профілактики основних стоматологічних захворювань. Диспансеризація стоматологічних хворих.

1.1. Перелік питань з дисципліни

«Терапевтична стоматологія та дитяча терапевтична стоматологія»

Схема обстеження стоматологічного хворого. Методи обстеження. Характеристика больового синдрому при різних ураженнях зубів.

1. Зубний наліт та зубний камінь. Механізм утворення. Структура, фізичні властивості, хімічний склад, мікрофлора. Способи видалення. Проведення професійної гігієни порожнини рота. Оцінка ефективності видалення зубного нальоту і зубного каменю.

2. Карієс зуба. Визначення поняття. Статистичні показники карієсу зуба. Класифікація карієсу. Поняття структурної та функціональної резистентності твердих тканин зуба. Визначення резистентності емалі (тер-тест).

3. Гострий і хронічний карієс в стадії плями. Патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Принципи ремінералізуючої терапії.

4. Гострий і хронічний поверхневий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування. Гострий і хронічний середній карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, диференціальна діагностика, лікування.

5. Гострий глибокий карієс: патоморфологія, клініка, діагностика, внутрішньо- та позасиндромна диференціальна діагностика, лікування.

6. Лікування множинного карієсу: загальне та місцеве. Лікувальні засоби: групи, дозування, способи використання.

7. Профілактика карієсу. Значення індивідуальної та суспільної профілактики. Засоби профілактики. Організація профілактики карієсу зубів вагітних, призовників, робітників окремих виробництв. Оцінка ефективності.

8. Ендогенна профілактика карієсу зубів у дітей.

9. Екзогенна профілактика карієсу зубів у дітей.

10. Некаріозні ураження зубів. Класифікація Патрикєєва. Патоморфологія, клініка та діагностика некаріозних уражень, що виникають до прорізування зубів.

11. Патоморфологія, клініка, діагностика та лікування некаріозних уражень, що виникають після прорізування зубів.

12. Пульпіт. Етіологія, патогенез, класифікація (Є.М. Гофунг, КМІ (1964), МКХ-10), їх позитивні якості та недоліки.

13. Гострі форми пульпіта: патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика.

14. Хронічні форми пульпіта: патоморфологія, клініка, діагностика, диференційна діагностика.

15. Вітальні методи лікування пульпіту. Методика лікування. Лікарські засоби, їх пропис. Ефективність застосування і можливі ускладнення.

16. Девітальні методи лікування пульпіту. Показання, етапи лікування, сучасні технології. Можливі ускладнення та їх усунення. Ефективність методу

17. Силери та філери для пломбування кореневих каналів при пульпіті: групи, властивості, показання до застосування, методика пломбування.

18. Періодонтит: етіологія, патогенез, класифікація (І.Г. Лукомського, М.И. Грошикова, С.А Вайндруха, МКХ-10). Патологічна анатомія гострих і хронічних періодонтитів.

19. Гострі і хронічні форми верхівкового періодонтиту: етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика.

20. Лікування гострих і хронічних форм верхівкового періодонтиту однокорневих та багатокорневих зубів. Принципи лікування. Послідовність та особливості етапів лікування. Ефективність лікування.

21. Захворювання тканин пародонта. Термінологія, класифікації хвороб пародонта. Особливості клінічного обстеження хворих з патологією тканин пародонта. Основні клінічні методи.

22. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування запальних захворювань пародонта.

23. Етіологія, патогенез, клініка, діагностика, диференційна діагностика, лікування дистрофічно-запальних захворювань пародонта. Роль місцевих та загальних факторів.

24. Класифікації захворювань слизової оболонки порожнини рота (М.Ф. Данилевський, П.Т. Максименко, МКХ-10). Особливості обстеження хворих із захворюваннями СОПР. Первинні та вторинні елементи ураження. Первинні (самостійні) ураження слизової оболонки порожнини рота.

25. Інфекційні захворювання. Етіологія, патогенез, прояви на слизовій оболонці порожнини рота. Діагностика. Тактика лікаря-стоматолога.

26. Зміни слизової оболонки порожнини рота при деяких соматичних захворюваннях, алергічних ураженнях та екзогенних інтоксикаціях.

27. Хвороби язика та губ. Передракові захворювання слизової оболонки порожнини рота та червоної кайми губ. Стоматогенна хроніоінтоксикація.

28. Ураження твердих тканин тимчасових і постійних зубів у дітей: карієс, гіпоплазія емалі, флюороз, спадкові вади розвитку: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

29. Пульпіт тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

30. Періодонтит тимчасових і постійних зубів у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика. Травма тимчасових і постійних зубів у дітей.

31. Захворювання тканин пародонта у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

32. Захворювання слизової оболонки порожнини рота (травматичні, вірусні, грибкові, алергійні та при захворюваннях внутрішніх органів і систем) у дітей: етіологія, патогенез, клінічні прояви, діагностика, диференційна діагностика, лікування, профілактика.

33. Комплексна оцінка стоматологічного статусу дитини. Складання індивідуального плану санації ротової порожнини дитини і стоматологічної профілактики та їх проведення. Диспансеризація дітей у стоматолога.

34. Програма профілактики стоматологічних захворювань. її складові, етапи впровадження, оцінка ефективності.

2. Хірургічна стоматологія та дитяча хірургічна стоматологія

Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Операція видалення зубів. Ускладнення під час видалення зубів і в післяопераційному періоді. Знеболення в стоматології. Запальні захворювання щелепно-лицевої ділянки. Захворювання скронево-нижньощелепного суглоба. Захворювання слинних залоз. Пухлини і пухлиноподібні ураження щелепно-лицевої ділянки. Передракові захворювання обличчя і порожнини рота. Травми щелепно-лицевої ділянки. Відновлювальна хірургія щелепно-лицевої ділянки.

2.1. Перелік питань з дисципліни

«Хірургічна стоматологія та дитяча хірургічна стоматологія»

Методика обстеження порожнини рота, щелеп, обличчя та шиї. Біль, його компоненти, провідні шляхи болю. Значення болю в медицині, стоматології.

1. Методики видалення зубів, показання та протипоказання до видалення зубів, підготовка хворого до операції. Ускладнення під час

видалення зубів і в післяопераційному періоді: клініка, діагностика, лікування і профілактика.

2. Місцеве потенційоване знеболення. Загальне знеболення. Серцево-легенева реанімація. Місцеві анестетики, їх властивості, побічні дії.

3. Аплікаційна, інфільтраційна анестезії. Ускладнення, їх профілактика і лікування. Видалення зубів під аплікаційним, інфільтраційним знеболенням. Центральні провідникові методи знеболення щелеп і прилеглих тканин.

4. Періодонтити: класифікація, клініка, профілактика, хірургічна методи лікування. Одонтогенна гранульома обличчя: клініка, лікування. Одонтогенний періостит щелеп (гострий, хронічний): клініка, діагностика, лікування, ускладнення, фізіотерапія.

5. Гострий та хронічний одонтогенний остеомиєліт щелеп: етіологія, патогенез, класифікація клінічний перебіг, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення, їх профілактика.

6. Хвороби прорізування зубів. Затримані та напівзатримані зуби. Перикороніт: клініка, діагностика, лікування, ускладнення.

7. Специфічні запальні процеси ЩЛД (актиномікоз, туберкульоз, сифіліс), СНІД: класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування.

8. Артрит і артроз скронево-нижньощелепного суглоба (СНЩС): класифікація, клінічний перебіг, діагностика, лікування, ускладнення і профілактика. Синдром больової дисфункції СНЩС.

9. Флегмони та абсцеси щелепно-лищевої ділянки (ЩЛД): класифікація, етіологія, патогенез, клініка, перебіг, принципи лікування, профілактика ускладнень.

10. Запальний процес ЩЛД: етіологія, патогенез, типи клінічних реакцій та особливості перебігу одонтогенних запальних захворювань. Роль імунної, гормональної, судинної, кровозгортувальної системи, тощо.

11. Ускладнення запальних процесів, що виникають від флегмон та локалізуються навколо верхньої та нижньої щелепи. Інфекційно-токсичний шок.

12. Гострий і хронічний одонтогенний гайморит: етіологія, патогенез, класифікація, клініка, диференційна діагностика, профілактика, лікування, ускладнення. Пластичне усунення оро-антрального сполучення.

13. Гострі та хронічні сіалоденіти, слино-кам'яна хвороба: етіологія, класифікація, клініка, діагностика, профілактика. лікування, попередження ускладнень.

14. Організація спеціалізованої допомоги хворим з передпухлинними та пухлинними ураженнями щелепно-лицевої ділянки. Принципи міжнародної класифікації пухлин. Методи обстеження хворих з пухлинами та передпухлинними захворюваннями щелепно-лицевої ділянки.

15. Кісти щелеп; класифікація, клініка, діагностика і лікування. Кісти і нориці обличчя та ший: клініка, діагностика і лікування. Кісти залоз. Методи діагностики і хірургічного лікування.

16. Одонтогенні пухлини і пухлиноподібні ураження. Морфологічні особливості. Клініка, діагностика і лікування. Кісткоутворюючі пухлини: морфологічні особливості, клініка, діагностика і лікування.

17. Пухлиноподібні ураження: фіброзна дисплазія, еозинофільна гранульома, деформуючий остейт, «коричнева пухлина» гіперпаратиреоїдизму, аневризмальна і солітарна кісткова кіста. Морфологічні особливості. Клініка, діагностика і лікування.

18. Передракові захворювання обличчя і порожнини рота. Класифікація. Клініка, діагностика і лікування. Злоякісні пухлини шкіри обличчя: базально-клітинний і плоскоклітинний рак, злоякісна меланома, фібросаркома.

19. Злоякісні пухлини органів порожнини рота, губ, щелеп. Морфологічні особливості. Клініка, діагностика і лікування. Методи операцій на щелепах при пухлинах і пухлиноподібних ураженнях.

20. Пухлини слинних залоз. Морфологічні особливості. Клініка, діагностика і лікування. Особливості післяопераційного перебігу і догляду за онкологічними хворими. Реабілітація та диспансеризація хворих з пухлинами щелепно-лицевої ділянки.

21. Надання невідкладної медичної допомоги при травматичному, больовому шоці на етапах лікування, ушкодженнях судин обличчя, при різних видах асфіксії. Сучасні методи лікування синдрому тривалого здавлення тканин обличчя. Неврологічних змін після травми.

22. Хірургічні методи обробки ран м'яких тканин щелепно-лицевої ділянки, види швів. Сучасні методи діагностики пошкоджень тканин обличчя. Osteosинтез при переломах кісток обличчя, біологічні засади регенерації

кісткової тканини. Дистракційно-компресійні методи лікування переломів кісток щелепно-лицевої ділянки.

23. Комбіновані та поєднані пошкодження тканин щелепно-лицевої ділянки. Діагностика, клініка, лікування лобно-лицевої, черепно-лицевої травми. Діагностика, ускладнення черепно-лицевих пошкоджень в сучасних умовах.

24. Мета і задачі відновлювальної хірургії щелепно-лицевої хірургії. Планування відновлювальних операцій, підготовка хворих. Пластика місцевими тканинами. Показання, техніка операцій. Вільна пересадка тканин. Шкірна та кісткова пластика. Вільна пересадка комбінованих трансплантатів.

25. Анатомо-функціональні порушення при травмах різної локалізації їх вплив на організм дитини. Класифікація. Особливості ушкоджень зубів, м'яких тканин щелепо-лицевої області і кісток лицьового скелета у дітей різних вікових груп: клініка, діагностика, методи лікування, прогноз. Ушкодження скронево-нижньощелепного суглоба. Клініка. Діагностика.

26. Опіки лиця і органів порожнини рота у дітей різних вікових груп: клініка, діагностика. Опікова хвороба у дітей, особливості перебігу у дітей різних вікових груп. Особливості клінічних проявів поєднаної і комбінованої травми у дітей різних вікових груп.

27. Стандарти організації спеціалізованої допомоги хворим з травматичними ушкодженнями лиця, органів порожнини рота, щелепних кісток. Перша допомога дітям різного віку з травмами щелепно-лицевої області. Надання допомоги в умовах поліклініки. Показання до госпіталізації дитини.

28. Методи хірургічного і комбінованого лікування травм щелепо-лицевої області у дітей різних вікових груп. Післяопераційний відхід. Реабілітація і диспансеризація дітей з травматичними ушкодженнями лиця, органів порожнини рота щелепних кісток. Профілактика щелепо-лицьового травматизму у дітей.

29. Етіологія і патогенез вроджених незрощень верхньої губи. Генетичні аспекти природжених незрощень верхньої губи. Природжені незрощення верхньої губи : класифікація, клініка, функціональні порушення.

30. Організаційні принципи надання медичної допомоги дітям з природженими незрощеннями верхньої губи. Принципи проведення хейлопластики при одно- і двосторонніх вадах розвитку верхньої губи. Ортодонтичне лікування дітей з природженими незрощеннями верхньої губи. Диспансеризація дітей з природженими незрощеннями верхньої губи.

31. Етіологія і патогенез природжених незрощень піднебіння. Генетичні аспекти природжених незрощень піднебіння. Природжені незрощення піднебіння: класифікація, клініка, функціональні порушення. Організаційні принципи надання медичної допомоги дітям з природженим незрощенням піднебіння.

32. Принципи проведення ураностафілопластики при наскрізних і ізольованих вадах розвитку твердого і м'якого неба. Ортодонтичне лікування дітей з природженими незрощеннями верхньої губи та піднебіння на етапах медичної і соціальної реабілітації. Логопедична реабілітація дітей з природженими незрощеннями верхньої губи та піднебіння. Диспансеризація дітей з природженими незрощеннями піднебіння.

33. Анатомо-фізіологічні особливості дитячого організму, що впливають на загальні закономірності пухлинних процесів щелепо-лицевої області. Придбані і природжені пухлиноподібні новоутворення лица і органів порожнини рота у дітей. Клінічні і морфологічні особливості розвитку і перебігу природжених пухлиноподібних новоутворень м'яких тканин лица у дітей.

34. Тактика ведення хворих з пухлиноподібними новоутвореннями м'яких тканин лица і щелеп в умовах поліклініки, спеціалізованого стаціонару і на етапах диспансерного спостереження. Принципи і методи хірургічного лікування пухлиноподібних утворень м'яких тканин лица і щелеп у дітей різних вікових груп. Реабілітація і диспансерне спостереження.

3. Ортопедична стоматологія та ортодонтія

Обстеження пацієнта в клініці ортопедичної стоматології. Клінічний аналіз оклюзії. Знеболення. Протезування штучними коронками. Мостоподібні протези. Часткове знімне пластинкове протезування. Повне знімне пластинкове протезування. Бюгельне протезування. Імплантація в ортопедичній стоматології. Щелепно-лицева ортопедія. Військова ортопедична стоматологія. Особливості розвитку прикусу в різні вікові періоди. Методи обстеження в ортодонтії. Методи лікування в ортодонтії. Аномалії прикусу. Вроджені вади розвитку обличчя та щелеп. Дефекти зубів та зубних рядів у дітей та підлітків.

3.1. Перелік питань з дисципліни

« Ортопедична стоматологія та ортодонтія»

1. Особливості розвитку прикусу в різні вікові періоди.

2. Основні додаткові методи дослідження в ортодонтії та їх характеристика.
3. Методи лікування в ортодонтії. Принципи дії та показання до застосування.
4. Аномалійний нейтральний прикус (аномалії окремих зубів і зубних рядів). Етіологія, патогенез, особливості клініки, діагностики, лікування і профілактики в різні вікові періоди.
5. Сагітальні аномалії прикусу. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування та профілактика в різні вікові періоди.
6. Вертикальні аномалії прикусу. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування та профілактика в різні вікові періоди.
7. Трансверзальні аномалії прикусу. Класифікація, етіологія, патогенез, клініка, лікування та профілактика в різні вікові періоди.
8. Вроджені вади розвитку обличчя та щелеп (щілинні дефекти). Причини виникнення, класифікація, клініка, діагностика. Особливості ортодонтичного лікування та профілактики.
9. Дефекти зубів та зубних рядів у дітей та підлітків. Показання та особливості протезування в різні вікові періоди.
10. Помилки та ускладнення при ортодонтичному лікуванні. Диспансеризація в ортодонтії.
11. Ортопедична стоматологія. Визначення, мета, завдання. Основні напрямки розвитку цієї науки. Внесок українських вчених у розвиток ортопедичної стоматології.
12. Анатомія верхньої та нижньої щелеп. Контрфорси. Скренево-нижньощелепний суглоб. Особливості будови та функції. Вікові зміни. Перебудова в суглобі при зміні висоти прикусу.
13. Механізм рухів нижньої щелепи у сагітальному напрямку, трансверзальному напрямку. Артикуляція, оклюзія. Види оклюзії та їх ознаки. Поняття про відносний «фізіологічний спокій» та висоту нижнього відділу обличчя.
14. Будова зубних рядів, їх форма на верхній та нижній щелепах. Прикус. Види прикусів. їх морфо-функціональна характеристика. Оклюзійна поверхня. Протетична площина. Сагітальні та трансверзальні оклюзійні криві.
15. Класифікація дефектів зубних рядів за А.І.Бетельманом, Кенеді, їх значення в клініці ортопедичної стоматології. Функціональні методи визначення жувальної ефективності.

16. Відбитки. Класифікація. Методи отримання. Вимоги до відбитків. Матеріали, що використовуються для їх отримання. Відбиткові ложки. Класифікація. Критерії підбору.

17. Вкладки. Класифікація. Показання та клініко-лабораторні етапи виготовлення вкладок. Матеріали, які використовуються для виготовлення вкладок.

18. Коронки. Класифікація коронок. Вимоги до штучних коронок. Покази до покриття зуба короною. Клініко-лабораторні етапи виготовлення.

19. Мостоподібні зубні протези. Показання та протипоказання до відновлення цілісності зубних рядів мостоподібними протезами. Клінічні і лабораторні етапи виготовлення.

20. Часткові знімні пластинчасті протези. Показання до застосування. Клініко-лабораторні етапи виготовлення часткових знімних пластинчастих протезів.

21. Показання до виготовлення бюгельних протезів. Клініко-лабораторні етапи виготовлення бюгельних протезів. Кламери системи Нея. Телескопічні кламери, замкові складові кріплення, балкові кріплення.

22. Обстеження порожнини рота у беззубих хворих. Класифікація беззубих щелеп. Класифікація стану слизової оболонки беззубої щелепи. Межі протезного ложа при виготовленні повних знімних протезів.

23. Методи виготовлення жорстких індивідуальних ложок. Припасування індивідуальних ложок за методом Гербста. Методи отримання функціональних відбитків беззубих щелеп.

24. Способи визначення нейтрального положення щелеп. Етапи визначення ЦО при протезуванні беззубих щелеп. Можливі помилки, їх причини, прояви та наслідки.

25. Клініко-лабораторні етапи виготовлення повних знімних пластинчастих протезів.

26. Фіксація, стабілізація і рівновага повних знімних протезів та фактори, що їх забезпечують. Топографія клапанної зони верхньої та нижньої щелеп.

27. Імплантація в ортопедичній стоматології. Показання та протипоказання. Умови, які необхідні для успішного вживляння імплантат у. Види імплантатів, матеріали для їх виготовлення.

28. Особливості протезування зубних рядів при наявності імплантатів у порожнині рота. Матеріали, які застосовуються в імплантології.

29. Ускладнення при ортопедичному лікуванні з використанням імплантатів. Запобігання ускладнень. Прогноз.

30. Ортопедичні апарати, що використовуються в щелепно-лицевій ортопедії. Класифікація. Механізм дії. Способи фіксації.

31. Основні принципи ортопедичного лікування переломів кісток лицевого черепа. Перша лікарська допомога при переломах кісток щелепно-лицевої ділянки.

32. Контрактури щелеп. Класифікація. Етіологія. Патогенез. Клініка. Лікування і профілактика. Мікростомія. Клініка. Особливості ортопедичного лікування.

33. Дефекти обличчя. Етіологія, патогенез, клініка. Ектопротези. Матеріали і методи виготовлення, способи фіксації.

34. Організація стоматологічної допомоги в Збройних Силах України у мирний час.

35. Надання ортопедичної стоматологічної допомоги щелепно-лицевим пораненим на етапах евакуації у військовий час.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

Терапевтична стоматологія та дитяча терапевтична стоматологія

1. Терапевтична стоматологія [Текст] : підручник / За ред. А.К. Ніколішина. – 2-ге вид., випр. і доп. – Вінниця : Нова Книга, 2012. – 680 с. + Гриф МОЗ.
2. Терапевтична стоматологія [Текст] : підручник: в 4-х т. / М.Ф. Данилевський, А.В. Борисенко, М.Ю. Антоненко [et al.] ; За ред. А.В. Борисенко. – К. : Медицина, 2010. – 640 с. + Гриф МОЗ.
3. Терапевтична стоматологія дитячого віку [Текст]. Т. 2 / Л.О. Хоменко, В.Г. Майданник, І.М. Голубєва [et al.] ; За ред. Л.О. Хоменко. – К. : Книга плюс, 2015. – 328 с. + Гриф МОН.

Хірургічна стоматологія та дитяча хірургічна стоматологія

1. Тимофєєв О.О. Щелепно-лицева хірургія і хірургічна стоматологія: в 2 книгах. – Київ: «Медицина». – 2020. – 992 с.
2. Хірургічна стоматологія та щелепно-лицева хірургія дитячого віку [Текст] : підручник / Л.В. Харьков, Л.М. Яковенко, І.Л. Чехова; За ред. Л.В. Харькова. – К. : Медицина, 2015. – 496 с. + Гриф МОЗ.
3. Стоматологія: у 2-х кн. Кн. 2 : підруч. для мед. ун-тів, інст., акад. 2-ге вид. Затверджено МОЗ / За ред. М.М. Рожка, 2018. – 992 с.

Ортопедична стоматологія та ортодонтія

1. Ортопедична стоматологія. Національний підручник / М.М. Рожко, В.П. Неспрядько, І.В. Палійчук та ін. : за ред. М.М.Рожка, В.П. Неспрядька. – К.: ВСВ «Медицина», 2020. – 720 с.
2. Фліс П.С. Ортодонтія. – Вінниця : «Нова книга», 2006. – 308 с.

ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ ЩОДО ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідницька пропозиція вступника до аспірантури на здобуття наукового ступеню доктора філософії зі спеціальності 221 «Стоматологія» має відбивати наукові інтереси здобувача, його знання, навички, уміння та виступає формою залучення автора до специфіки теоретичної наукової праці. Дослідницька пропозиція повинна мати творче осмислення, інтерпретацію та часткове узагальнення науково значущої проблеми.

У дослідницькій пропозиції автор зобов'язаний продемонструвати власну філософську культуру, знання як класичної, так і сучасної літератури з досліджуваного питання, а також уміння захищати основні положення своєї наукової роботи.

Дослідницька пропозиція має показати здатність автора розбиратися у філософських питаннях, систематизувати теоретичний матеріал з обраної теми, творчо використовувати наукові ідеї та положення для методологічного аналізу матеріалів дисципліни, з якої спеціалізується аспірант. Думки інших авторів та цитати повинні мати посилання на джерела, оформлені в загальноприйнятому порядку. Пряме запозичення положень без вказівок джерел літературних текстів не допускається.

Дослідницька пропозиція повинна висвітлювати найважливіші філософсько-методологічні та світоглядні проблеми, пов'язані з науковою спеціальністю або з майбутньою темою дисертаційної роботи аспіранта.

У випадку, коли вступник до аспірантури вже має досвід науково-дослідницької діяльності, яку проводив під час навчання на другому рівні вищої освіти (ступінь магістра, ОКР спеціаліста за спеціальністю «Стоматологія»), при наявності наукових публікацій (статей, тез доповідей) та документів, що підтверджують участь з науковою доповіддю у науково-практичних конференціях (грамоти, сертифікати, програми конференцій), вступник може надати їх на розгляд членів приймальної комісії. Після розгляду та обговорення на засіданні приймальної комісії ці документи можуть бути зараховані в якості Дослідницької пропозиції вступника.

СТРУКТУРНИЙ ПЛАН ДОСЛІДНИЦЬКОЇ ПРОПОЗИЦІЇ

Дослідницька пропозиція за змістом практично є анотацією майбутнього власного наукового дослідження здобувача ступеня доктора філософії (дисертаційного дослідження). Тому план дослідницької пропозиції містить основні пункти загальної характеристики дисертаційної роботи.

1. Актуальність дослідницької пропозиції

.....
 .....
 .....

2. Мета і завдання дослідницької пропозиції

Мета дослідження

.....
 .....
 .....

2.1. Досягнення цієї мети потребує вирішення таких задач:

1. ....
2. ....
3. ....

3. Об'єкт дослідницької пропозиції -

.....
 .....
 .....

4. Предмет дослідницької пропозиції -

.....
 .....
 .....

5. Наукова новизна та практичне значення очікуваних результатів дослідницької пропозиції

.....
 .....
 .....

МІЖНАРОДНИЙ ГУМАНІТАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Факультет стоматології та фармації

Кафедра загальної стоматології

ДОСЛІДНИЦЬКА ПРОПОЗИЦІЯ

**за темою майбутнього дисертаційного дослідження
зі спеціальності 221 Стоматологія**

(тема майбутнього дисертаційного дослідження)

**Виконав вступник
до аспірантури**

(підпис)

(прізвище та ініціали)

«

Оцінка»

Перевірив:

(науковий ступінь, звання, прізвище викладача)

дата

(підпис)